

БАНКИТЕ СИ ИМАТ ДЪРЖАВА

институциите срещу народа

(3 от 10)

В предходните материали [проследихме хронологията на грабежа чрез банковата система](#) и [посочихме поименно виновниците](#) за въоръжаването на банковата индустрия с нормативна „бухалка“, позволяваща диктат над българския народ и неговия дребен или среден бизнес чрез едностранни, непазарни и нелоялни условия, водещи до неправомерно обогатяване. Днес ще преминем към проследяване действията и бездействията на държавни и обществени институции, призвани по дефиниция да защитават обществения интерес и да работят в полза на българските граждани. Тези институции – както ще проследим по-долу на базата на конкретни, документирани факти – се отнасят откровено сервилно към банковата индустрия, като узаконяват и прикриват извършваните от кредитните институции безобразия.

На първо място ще спрем вниманието ви на трагичния случай, белязал изминалата седмица – директорката на банковия клон на „Уникредит Булбанк“ АД в гр. Бургас (най-голямата банка в България) **Павлина Йовчева** беше разстреляна от клиент на банката публично, в центъра на града, посред бял ден. Извършителят твърди, че мотивът му да пристъпи към най-тежкия от всички възможни грехове е изнудване от страна на банката чрез нейните ръководни служители, сред които и разстреляната директорка. В изнесените данни от [журналистическото разследване](#), намираме множество сигнали до най-различни институции и ръководни звена в злочастната банка за осъществявано срещу него и бизнеса му систематично користо изнудване от ръководни служители на банката. Постоянството и еднозначността, с която **Симеонов** е изпращал сигнали, дава сериозни основания да се допусне, че същият е срещнал действителни затруднения и е търсил начин да намери разрешение за тях. Според твърденията **Симеонов** е бил подлаган на екстремнен натиск с корисни цели, съставляващ злоупотреба със служебно положение от страна на ръководните служители, явяващо се квалифицирано изнудване по смисъла на Наказателен кодекс (НК).

От твърденията на **Симеонов** става ясно, че е бил изнудван да смени строителя-подизпълнител по голяма обществена поръчка във връзка с наскоро спечелен от него европейски проект в областта на билкарството, с което е свързан бизнесът му. Поръчката е на стойност няколко стотин хиляди евро и според **Симеонов** от банката многократно го убеждавали, че трябва да смени строителя-подизпълнител с посочен от тях; ако не изпълни това указание, ще срещне сериозни затруднения в отпускането на необходимите му кредити за съфинансиране на спечеления проект и бизнесът му ще бъде сринат. Многобройните сигнали на **Симеонов** остават без последствия и след упражнени натиск на банковите служители, изправили печелившия му до скоро бизнес до ръба, той достига до фаталната стъпка.

На **28.09.2013** г. в предаването „Животът и други неща“ с **Асен и Сибина Григорови** по Българската национална телевизия (БНТ) се яви **Левон Хампарцумян**, председател на Асоциацията на банките в България и изпълнителен директор на „Уникредит Булбанк“ АД, за да представи позицията на банката за случилото се. В цитирания брой на предаването, озаглавен „Добрият, лошият и злият – или води ли се кампания срещу банките в България“, взе участие и **Христо Монов**, психолог и депутат от гражданската квота на БСП, като двамата имаха за цел да дадат отговор на въпроса „защо се случи“

Психологът **Монов** започва дискусията драматично – може би за нуждите на националния ефир отстъпва от професионалната безпристрастност и представя една „човешка“ позиция по следния начин:

„...Шокът беше огромен – дори и за човек като мен, който е преживял много неща. Аз го тълкувам като... сигнал за това, че ценностната ни система действително е в много... страшно състояние – аз бих я нарекъл „будна кома“. До такава степен да не зачитаме човешкия живот и да посегнем на него тогава, когато имаме едно затруднение – в случая – рекредитиране на стар кредит!“ Далеч сме от мисълта да поучаваме г-н Монов относно заявената от него професия, но – доколкото ни е известно – психологията винаги трябва да търси и да обяснява мотивацията на дееца (дори и когато е проявена в най-уродливи постъпки); още повече, че в цитирания случай имаме съвсем конкретни индикации за мотивация в лицето на многобройните писма, жалби и сигнали до най-различни институции, останали поради една или друга причина без реакция (последното само по себе си – също индикация за случилото се). „Ние винаги българите сме устроени да си търсим виновния – продължава Монов своите разсъждения, лишени от истинско психологическо вглеждане в субективните изживявания на дееца – сега сме нарочили bankerите, че са някакви обирджии и едва ли не кръвопийци; след това ще нарочим някой друг, но няма да се замислим а ние всъщност какво правим; какво аз правя със собствения си живот; дал ли съм го на някой друг да го управлява, или аз стоя здраво на земята и планирам моя живот спрямо моите способности, спрямо моите възможности да бъда щастлив в него.“

Въздържаме се от по-нататъшен коментар за качеството на психологическия анализ, като си позволяваме само следната бележка (въз основа на документи): **57-годишният бизнесмен Любомир Симеонов (отличник на Националната хуманитарна гимназия в Благоевград и възпитаник на Военната академия във В. Търново) развива успешна билкарска дейност от 12 години насам; спечелил е европейски проект по мярка 123 за развитие на селскостопанските райони, на стойност 2'200'000 лв., с одобрена субсидия от фондовете на ЕС за 900'000 лв. (тъкмо този проект се оказва точката на конфликт между него и ръководството на банката); притежаваното от бизнесмена еднолично търговско дружество с ограничена отговорност „Ветоника“ ЕООД с уставен капитал от 117'000 лв. е отчетло обороти за 2012 г. на стойност 1'257'000 лв. Така цитирани, финансовите показатели говорят за всичко друго, но не и за липсващо „здраво стоене на земята“ или липсващо „планиране на собствения живот спрямо способностите и възможностите“; просто неуравновесените, обидените от живота неудачници (какъвто се прави опит да бъде изкаран Симеонов) не могат да реализират подобни финансови показатели! Всъщност истината, която може би не признава психолога е, че става въпрос за човек с много ярко изразено чувство за справедливост.**

За да представи алтернативната гледна точка, в разговора се включва и **Левон Хампарцумян**: „Жертвата се опитват да я изкарат всъщност подбудител на престъплението. Този човек – убиецът – той си е объркал бизнеса, объркал си е живота. Никога не е ставало дума да му се отпускат допълнителни пари. Тоест – тази версия „изнудване за пари“ и така нататък – той вече 800'000 лв. не ги е върнал на банката. През годините е писал писма и до мен, и до други колеги – кой ли не се е занимавал с него – просто той търси външна причина за собствения си провал в живота. И накрая това завършва с тази стрелба. Разбира се, общото антибанково говорене в обществото и позиционирането на банките едва ли не като виновници за всичките несгоди, които ни се случват, сваля бариерите на такива нестабилни и объркани хора, и прави стрелбата по-лесна.“ Въздържаме се от коментар доколко обективни могат да бъдат констатациите на г-н Хампарцумян относно объркания бизнес и живот на извършителя Симеонов – предвид цитираните финансови и житейски показатели. Интерес обаче представлява следващото изказване на „безпристрастния“ председател на АББ и изпълнителен директор на „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД: „Аз мисля, че в България имаме, банките имат 5-6 милиона клиента (...). Случаите, в които имаме някакви търговски спорове, са няколко десетки или няколко стотин – нали разбирате – съотношението милиони към десетки и стотици – да, разбира се – във всеки бизнес има брак.“ С такива думи биват омаловажени нормативно скрепените безобразия от страна на банковата система срещу българския народ и все по-многобройните осъждения на различни търговски банки (сред които и

ръководената от г-н **Хампарцумян**) за бруталните издевателства, които допускат спрямо клиентите си. **Асен Григоров**, вероятно изпълнил първоначално заложената цел на предаването, пресича обясненията на г-н **Хампарцумян** с многозначителна констатация: „Така, това беше достатъчно!“

Цитираният разговор – както стана дума по-горе – протича в ефира на Българската национална телевизия. Съгласно чл. 6, ал. 3, т.т. 1 и 6 от Закона за радиото и телевизията (**ЗРТ**), **БНТ** е национална обществена медия и като такава е длъжна да осигуряват медийни услуги „за всички граждани на Република България“ (не само за банковото лоби), и да отразява „различните идеи и убеждения в обществото чрез плурализъм на гледните точки във всяко от новинарските и актуално-публицистичните предавания с политическа и икономическа тематика“. „Плурализъм“ означава представяне на всичките съществуващи позиции – верни или погрешни – като се остави на зрителите свободата да си съставят собствено мнение по дискутираните проблеми. Позицията на извършителя **Любомир Симеонов** – в нарушение на закона – беше „представена“ само от психолога на **БСП Монов** и от изпълнителния директор на банката **Хампарцумян**. Стремешът от страна на „обществената“ **БНТ** да представи интересуващия ни случай само от едната възможна гледна точка е очевиден. С цитираното предаване **БНТ** се превръща в изразител единствено на банковата гледна точка.

Наглостта на българските институции, с която биват смазвани интересите на българския народ, се забелязва на всички нива. Особено емблематична е сагата с **Комисията за защита на потребителите (КЗП)**. Любовта между **КЗП** и банкерите е пословична. Предходният председател на казионната институция **Дамян Лазаров** стана известен в публичното пространство с това, че спря колективен иск срещу „**Уникредит Булбанк**“ **АД** в нарушение интересите на потребителите, след което свързани с него лица получиха кредит от същата банка в размер на близо един милион лева срещу скромно обезпечение. Във връзка с този случай стана обществено достояние и връзката между **Комисията за предотвратяване и установяване на конфликтни интереси (КПУКИ)** и банката. **КПУКИ** „установи“ в изпълнение на своите правомощия, че конфликтен интерес между действията на г-н **Лазаров**, получения от банката кредит и необяснимото спиране на колективния иск... няма.

Следващият председател на **КЗП** – **Веселин Златев** – обслужва по още по-нахален начин интересите на банковото лоби, като започна открито и недвусмислено да се бори срещу потребителите и правото им на достъп до информация. След направен анализ на звено от **КЗП**, който установява, че **24** от общо **25^{-те}** търговски банки в България допускат нарушения в общите условия на своите договори, където са открити редица неравноправни клаузи. **КЗП**, която е оправомощена от закона да защитава потребителите, отказва да обяви пред същите тези потребители кои **24** от общо **25^{-те}** търговски банки нарушават техните права, като ограбват имуществото и доходите им чрез едностранен диктат по общите условия на договорите им. Председателят **Златев** полага съсредоточени усилия тази информация да не достигне до потребителите – той обжалва решението на Административния съд, с което съдът го е задължил да обяви банките-нарушители.

Неравноправни клаузи при 95% от банките! Държавата ги крие! Комисия за защита на банките от потребителите!

Колегите-юристи от www.Advocati.org разясняват, че по смисъла на чл. 143 от Закона за защита на потребителите, „**неравноправна клауза**“ е „**всяка уговорка в негова [на потребителя] вреда, която не отговаря на изискването за добросъвестност и води до значително неравновесие между правата и задълженията на търговеца или доставчика [вкл. банката] и потребителя**“. Сред най-често срещаните неравноправни клаузи, констатирани в „мащабния анализ“ на **КЗП**, са тези, с които банката си позволява за в бъдеще да променя едностранно лихвените проценти по отпуснатите кредити и да обявява кредитите за предсрочно изискуеми в следствие на настъпилата от това неплатежоспособност. Освен едностранно променяне на лихвените проценти (например поради „промяна в пазарните условия“), банките нерядко прилагат начисляването на незаконни допълнителни

лихви при просрочване на вноските (над определения от Министерски съвет определен размер); некоректни условия за настъпване на предсрочна изискуемост на кредита (например при невнасяне само на **2** вноски по многогодишен ипотечен кредит или при нарушаване на клауза от друг договор с банката); поставяне на изискване за допълнителни обезпечения, след като кредитът вече е отпуснат при уговореното обезпечение; едностранно променяне на сключените договори за банков кредит (**например поради вписана в договора нищожна клауза, според която банката си запазва правото да променя договора едностранно**).

В резултат от проведения от страна на **КЗП** „мащабен анализ“ и отказа на **Веселин Златев** да посочи кои банки на българския пазар са некоректни, потребителката **Маринела Ашикова** отправи на **29.11.2012** г. искане до **КЗП** с вх.№**Ц-03-8834**, в което изрази желанието си да получи по реда на Закона за достъп до обществена информация сведение за това кои са некоректните банки. В **70** точки са изброени конкретните документи, до които потребителката желае да получи достъп. **Председателят на КЗП остави искането без уважение при условията на мълчалив отказ** (не се произнесе изрично в законовия срок, което от правна гледна точка е равносилно на отказ искането да бъде удовлетворено). В следствие на това потребителката **Ашикова депозира жалба пред Софийския административен съд (САС), по която бе образувано административно дело №341** по описа за **2013** г. на председателствания от административен съдия **Мария Николова 32^{PM}** съдебен състав при **САС**. По делото се постанови **Решение №5260** от **26.07.2013** г., с което **мълчаливият отказ се отменя и бива даден 14-дневен срок председателят на КЗП да се произнесе по първоначалното искане на потребителката** (в смисъл, да бъде предоставена исканата информация по реда на **ЗДОИ**).

Председателят на **КЗП**, явно решен да защити интересите на банките, обжалва постановеното от **САС** решение в законоустановения **14-дневен** срок пред Върховния административен съд, чието окончателно произнасяне в момента се очаква. Председателят **Златев** мотивира действията си така: „Основният проблем е, че самият Административен съд има противоречива практика. Заведени са половин дузина дела като това. Две са приключили – по едното жалбата е уважена, по другото дело за частично отказана информация – отхвърлена“. Пред медиите председателят **Златев** обяснява отказа си да даде исканата от потребителката информация така: „Ние нямаме съгласие от банките те да бъдат оповестени. А законът забранява обществена информация, свързана с търговски интереси, да бъде оповестявана, ако няма съгласие. Единственото допустимо изключение според **ЗДОИ** е за случаите, в които държавните интереси налагат това. Държавните интереси могат да бъдат свързани с разкриване на корупционни схеми или с прекомерна употреба на държавна власт“. В своите разсъждения **Веселин Златев** или проявява недопустимо (и несъвместимо с позицията му) непознаване на **ЗДОИ**, или просто лъже потребителите. Няма друго обяснение пропускат му да цитира въведеното от **ЗДОИ** понятие „надделяващ обществен интерес“, което излиза извън въпросите за корупцията и държавната власт, и дава съвсем различно разрешение на интересуващия ни случай.

В горния смисъл, чл. **17**, ал. **2** от **ЗДОИ** постановява, че „информацията (...), която представлява търговска тайна и чието предоставяне или разпространяване би довело до нелоялна конкуренция между търговци, не подлежи на предоставяне, (!) освен в случаите на надделяващ обществен интерес“; в същия смисъл и чл. **37**, ал. **1**, т. **2** от **ЗДОИ** (Основания за отказ от предоставяне на достъп), според която „основание за отказ (...) е налице, когато достъпът засяга интересите на трето лице и няма негово изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация, (!) освен в случаите на надделяващ обществен интерес“. Ако председателят **Златев** не знае какво означава „надделяващ обществен интерес“, прилагаме дефинициите на **§1**, т. **5**, б.б. „а“-„г“ и т. **6** от Допълнителните разпоредби към **ЗДОИ**: т. **5**. „Не представляват „производствена или търговска тайна“ факти, информация, решения и данни, свързани със стопанска дейност, чието запазване в тайна е в интерес на правоимащите, но е налице надделяващ обществен интерес от разкриването ѝ. До доказване на противното обществен интерес от разкриването е налице, когато тя [информацията]: (...) **а)** дава възможност на гражданите да си съставят мнение и да участват в текущи дискусии; **б)** улеснява прозрачността и отчетността на субектите (...) относно

вземаните от тях решения ; **в)** гарантира законосъобразното и целесъобразното изпълнение на законовите задължения от субектите (...); **г)** разкрива корупция и злоупотреба с власт, (...) или други незаконосъобразни или нецелесъобразни действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица в съответните администрации, с които се засягат държавни или обществени интереси, права или законни интереси на други лица“ (например престъпното по своята същност бездействие на държавни органи, които са длъжни да защитават потребителите от некоректни практики). Т. 6. **„Надделяващ обществен интерес“ е налице, когато чрез исканата информация се цели разкриване на корупция и на злоупотреба с власт, повишаване на прозрачността и отчетността на субектите (...).**

Мотивираните откази на банките да станат публично достояние установените от КЗП нарушения.

Друга ключова институция, която би следвало да регулира банковия сектор, е **Българската народна банка (БНБ)**. Съгласно чл. 79, ал.ал. 1 и 2 от Закона за кредитните институции (ЗКИ), „БНБ упражнява надзор върху дейността на банките за спазването на установените с този закон правила (...), за осигуряване на надеждно и сигурно управление на банките и рисковете, на които те са изложени или могат да бъдат изложени, както и за поддържане на адекватен на рисковете собствен капитал; БНБ извършва надзорен преглед на правилата, стратегиите, процедурите и механизмите, въведени от банките в изпълнение на изискванията на този закон (...), и оценява рисковете, на които банките са или могат да бъдат изложени. Въз основа на прегледа и оценката БНБ определя дали правилата, стратегиите, процедурите и механизмите, въведени от банките, начинът на тяхното прилагане, както и собственият им капитал, осигуряват стабилно управление и покритие на рисковете.“ В изпълнение на тези свои надзорни правомощия БНБ има право по чл. 80, ал. 1 от ЗКИ „да изисква от банките и от акционерите им да ѝ предоставят всички необходими счетоводни и други документи, както и информация за дейността им, и да извършва проверки на място чрез оправомощени от нея служители и други лица.“

Съвсем скоросен пример онагледява как **БНБ** изпълнява своите надзорни правомощия – като проявява безсрамно пристрастие към безобразията на „подопечните“ ѝ търговски банки – включително и при сигнал за допускането на мащабни нарушения. По административно дело №2159 по описа за 2012 г. на председателстваното от административен съдия **Емилия Миткова VIII** отделение при Софийския административен съд (САС) беше отменено писмо от подуправителя на **БНБ** с изх.№4703-5832 от 17.01.2012 г., е постановено **Решение №2339** от 19.02.2013 г., с което **БНБ отказва в нарушение на своите контролни правомощия по чл. 122 и сл. от Закона за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС) да вземе отношение по случай, в който от банковата сметка на „КОЛИНАР“ АД в „Първа инвестиционна банка“ АД са откраднати чрез фалшиво пълномощно близо 1 милион лева и собственикът на източната сметка иска на осн. чл. 122, ал.ал. 1 и 2 от ЗПУПС да бъде извършена проверка. БНБ отговаря на жалбата с твърдението, че „няма правомощия да се намесва в отношенията, възникнали между банките и техните клиенти, както и да разследва случаи, свързани с твърдения за измама“.** Демонстрирането на незаинтересуваност от страна на **БНБ** е погаване на възложените ѝ от закона функции в защита на сигурността на банковата система и интересите на обществото – включително интересите на един клиент на „Първа инвестиционна банка“ АД, от чиято сметка в нарушение на банковите правила (пълномощното не е било подложено на достатъчно задълбочена проверка и по този начин са останали незабелязани няколко деликатни особености, водещи до неговата невалидност). Съдът с цитираното по-горе решение отмени отказа на **БНБ** да изпълни своите задължения, но **БНБ** обжалва решението и сега делото се гледа от Върховния административен съд (ВАС).

Пълни подробности от разследването за откраднатия милион от **ПИБ** могат да се проследят в материалите:

[„1 милион лева източени от сметка в ПИБ. БНБ осъдена за отказ от проверка“, „Нарушенията на ПИБ според адвоката на източената фирма „Кулинар“, „Адвокатът на фирмата с източени сметки: БНБ пази банките от хората“](#)

и

[„ПИБ поиска тайно дело за източените сметки“ и „БНБ пази банките от хората – част II“](#)

Борбата на БНБ в името на необозпокоявания банков просперитет е изключително изразителна в становище на институцията, предоставено през 2012 г. и касаещо искане на омбудсмана Пенчев Конституционният съд (КС) да прогласи за противоконституционна нормата на чл. 417, т. 2 от ГПК на основание чл. 19, ал. 2 от Конституцията (**еднакви правни условия за стопанска дейност, предотвратяване злоупотребата с монополизма и нелоялната конкуренция, и защита на потребителите**). В своето становище срещу конституционното искане на омбудсмана БНБ развива тезата за „*особения статут на банките*“, оперирането със средства на вложителите и множеството регулаторни мерки, и твърди, че **те (банките) „не биха могли да злоупотребят с привилегиите, дадена с цитираната норма“**. Становището на БНБ срещу конституционното искане на омбудсмана започва така: „1. Не могат да бъдат подкрепени изложените от омбудсмана съображения, че е налице противоречие на чл. 417, т. 2 от ГПК с чл. 19, ал. 2 от Конституцията, тъй като не са гарантирани еднакви правни условия за стопанска дейност на юридическите лица и гражданите.“ **БНБ** изтъква, че не е гарантирана равнопоставеност между двете страни по една търговска сделка. Няма как за **БНБ** да е останало неизвестно (а и е длъжна да знае), че банковият сектор злоупотребява с привилегиите си – още повече, когато за това има сигнали, отправяни по различни поводи до върховната банкова институция – по част от които **БНБ е давала становища, без обаче от това да произтекат каквито и да било реални последици**.

Мотивът, че обявяването на чл. 417, т. 2 от ГПК за противоконституционен ще затрудни вземанията на банките, е безспорен, както безспорен е и фактът, че по силата на този текст от закона се прибират неправомерно суми, които не се дължат (ежегодно по този начин банковият сектор усвоява над 400 млн. лева от българските граждани, ползващи банкови кредити чрез едностранна промяна на условията, превратно тълкуване на клаузи от договори, директно неспазване на договорите или изнудване на кредитополучателите да преминават от референтни лихвени проценти към неизгодни за тях формули, определяни едностранно и безконтролно от ръководствата на банките). В становището на **БНБ** до **КС** се изтъква важността на стабилността на банковата система в страната, не отразява това дали е справедливо и допустимо масово лихвите да бъдат увеличавани едностранно и по този начин все по-малкото оставащи редовни платци да бъдат натоварвани с това да издържат системата. Недвусмислено е дошъл моментът, в който тази порочна практика трябва да спре и може би фаталният изстрел, отнел човешки живот, е плод именно на това натрапчиво горчиво усещане за несправедливост в обществото!

Доколко е независим от общата институционална подвластност на банковата индустрия дори и Конституционният съд, е въпрос от особена важност. В свое **Решение №12 от 02.10.2012 г.**, постановено по Конституционно дело №4 от 2012 г., **върховният конституционен орган на България признава чл. 417, т. 2 от Гражданския процесуален кодекс (ГПК) за конституционносъобразен и отхвърля искането на Омбудсмана за обявяването му като противоконституционен**. Решението на КС е стряскащо – дори само в контекста на собствените му констатации, изложени подробно в самото **Решение №12**.

На първо място **КС** установява, че чл. **417**, т. **2** от **ГПК** въвежда неравенство между гражданите от една страна и особения вид кредитори, оправомощени по реда на това заповедно производство: „гражданинът не може да се ползва от механизмите на заповедното производство, уредени по чл. **417**, т. **2** **ГПК** (...). Обратно, когато той се окаже в позицията на длъжник (напр. като потребител на банкови услуги, вкл. в типичната хипотека на кредитополучател по договор за банков кредит), срещу него се насочва принудително изпълнение по облекчената процедура, иницирана от визирания кръг кредитори“. Дори само на това основание, **КС** би трябвало да се позове на чл. **6** от **Конституцията** (равенство пред закона), чл. **19** (еднакви правни условия за стопанска дейност, предотвратяване злоупотребата с монополизма и нелоялната конкуренция, и защита на потребителите), чл.чл. **56** и **122** (право на защита) и други, за да обяви чл. **417**, т. **2** от **ГПК** като противоконституционен.

По-нататък **КС** неправилно „установява“, че „мотивите, придружаващи законопроекта [за нов **ГПК**], одобрен с **Решение №342 от 11.05.2006 г.** на Министерския съвет, изцяло изпълняват критериите, стандартите и реквизитите“, изискуеми от Закона за нормативните актове. Както проследихме подробно в предходните материали и в тези на колегите от www.Advocati.org, към които реферираме, мотивите са сведени до формално и невярно покриване на заложените критерии: изложените причини за приемането на новия **ГПК** отразяват единствено интересите на банките, но не и тези на потребителите; поставените цели са формулирани общо и пожелателно, без ясна представа за механизма на постигане; очакваните резултати от прилагането на новия **ГПК** също са представени пожелателно и без реална преценка на механизма и последиците от прилагането му; анализът за съответствие с правото на Европейския съюз представлява откровена лъжа, доколкото народните представители са били подведени за съществуването на две отделни заповедни производства, едното от които (това по чл. **417**) нарушава всякакви европейски представи за право. Във връзка с последното **КС** изтъква, как „членството на страната в **ЕС**, [което] безспорно налага съобразяване и с европейските стандарти (...) предполага приемането на съответстващи на новите реалности законодателни решения“.

Прави впечатление, че КС подвежда читателя на Решение №12 по абсолютно същия начин, по който г-жа Мая Манолова подвежда народните представители в Пленарна зала.

КС не прави разлика между производството по чл. **410** и това по чл. **417** от **ГПК**, като твърди, че „заповедното производство, регламентирано с глава **XXXVII** (...) отстранява недостатъците на предходния процесуален режим при гарантиране в достатъчен обем на необходимите способности и механизми за ефективното упражняване на правото на защита на длъжника“ и пропуска да посочи, че производствата са всъщност две и третират длъжника по коренно различен начин. Вместо това, **КС** се позовава на **Регламент (ЕО) №1896 от 2006 г.** на Европейския парламент и на Съвета от **12.12.2006 г.** за създаване на процедура за европейска заповед за плащане, който цели „да опрости, ускори и намали разходите за съдебни спорове по трансгранични дела, свързани с безспорни парични вземания“. **КС**, вероятно воден от лобистки интереси, не обсъжда възможността вземането по чл. **417**, т. **2** от **ГПК** също да се окаже спорно – доколкото е базирано само и единствено на едностранно съставени от вискателя документи. Също така **КС** е пропуснал да забележи чл. **2**, т. **1** от Регламента, според който „настоящият регламент се прилага към граждански и търговски дела по трансгранични спорове“; очевидно делата на банките в България срещу български граждани и юридически лица не са трансгранични. **Позоваването от страна на Конституционните съдии на неотнормативен акт е юридически гаф, стряскащ с мащабите на демонстрираната некомпетентност.**

Според **КС**, „законът е осигурил много и различни способности [в заповедното производство по чл. **417** от **ГПК**], съдържащи изискуемите конституционни гаранции за длъжника да упражни правото си на защита в производството. По този начин е преодоляна опасността да бъде реализирано евентуално принудително изпълнение срещу лице, което обективно не дължи претендираното в полза на заявителя вземане при задължение“. Конституционните съдии проследяват, че евентуално

обжалване на разпореждането за незабавно изпълнение по принцип не спира изпълнението (чл. 419, ал. 3 от ГПК), освен ако длъжникът не представи надлежно обезпечение за кредитора (чл. 420 ал. 1 от ГПК) или представи убедителни (по преценка на съда) писмени доказателства (чл. 420, ал. 2 от ГПК); конституционните съдии проследяват и възможността длъжникът да предяви отрицателен установителен иск (чл. 424, ал. 1 от ГПК), като оспори вземането на основание новооткрити обстоятелства или нови писмени доказателства със съществено значение. Във всичките проследени хипотези конституционните съдии пропускат да забележат, че **изброените възможности предполагат или наличието на сериозен обем свободни материални ресурси (за обезпечение), или наличието на убедителни писмени доказателства, каквито кредитополучателят почти никога не притежава, или алтернативата мнимият длъжник да се принуди да организира воденето на скъпа, трудна и продължителна процедура** по чл. 424, ал. 1 от ГПК, за да установява отрицателно, че не дължи.

По-нататък КС навежда подробни съображения за необходимостта да бъде установена законова гаранция за ефективно осъществяване на публичните функции на държавните учреждения и общините, които представляват държавната власт и действат по дефиницията в обществен интерес. Конституционните съдии достигат до извода, че **„облекченото, бързо и ефективно провеждане на принудителното изпълнение в полза на визираните субекти (държавни учреждения и общини) е в интерес на цялото общество“**. В контекста на тези разсъждения, съдиите признават, че **„банките са акционерни търговски дружества, създадени преимуществено с частен капитал“**. Въпреки това обаче изтъкват, че **„държавата е въвела засилен системен контрол върху всички дейности, изпълнявани от банките, именно в защита на обществения интерес“**. (Качествата на този „засилен системен контрол“ от страна на държавата проследихме достатъчно подробно в лицето на БНБ и КЗК.) Според конституционните съдии **„обективността, достоверността и надеждността на документите, изходящи от държавните учреждения и общините, установяващи техни вземания, изцяло се отнасят и за банките“**. Така КС достига до окончателния извод, че **„оспорената норма не е противоконституционна, защото обективира разумния баланс между особения и уникален правен статус на банките като търговски дружества, отчита спецификата на възложените им функции, завишените изисквания към дейността им в различните направления, обезпечават необходимостта от засилена защита на обществения интерес чрез осигуряването на стабилност на банковата система и гарантирането на правата на вложителите“**. Визираният **„разумен баланс“** би трябвало да бъде баланс между две страни. В цитирания израз на конституционните съдии обаче длъжникът очевидно не присъства – въпреки, че е едната от двете страни по оспорената норма на чл. 417, т. 2 от ГПК. Ето как с напълно тенденциозни, скалъпени и алогични мисловни построения, изразяващи на места откровени юридически неистини, КС застава зад банките и ги подкрепя.

В заключение можем да констатираме, че българският народ е сам срещу банковата система – въпреки многобройните институции, които по силата на данъчните и финансови закони е длъжен да издържа с доходите си, и въпреки достатъчно ясните конституционни дефиниции, върху които основи (би трябвало да) се изгражда българската държавност. Единствената легална възможност, която на този етап все още не е преградена, е подложеният на некоректно отношение от страна на банките клиент да води дълги и скъпо струващи съдебни дела, в нервноразрушаваща среда, за да се опита след много перипетии да възстанови своите нарушени интереси. Така се достига до обявяването на предсрочна изискуемост за **18'000** ипотечни кредита (от общо **160'000**, при нередовни близо **35'000**. – съгласно данни на в. „Труд“ от **30.09.2013** г.) Подобна лавина имоти на принудителна продажба ще понижи цените, което има пряко отношение към интереса на вложителите – за което ще говорим подробно в края на поредицата от материали.